

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 88.

V Ljubljani, v sredo 20. aprila 1887.

Letnik XV.

Rimsko vprašanje.

I.

Leta 1882, 30. marca, je govoril židovski poslanec Sonnino Sidney v italijanski zbornici: „Naša vlada je slaba. S tem ne mislim tega ali onega ministra, temveč vlado sploh; zato pa slabo spolnuje svojo nalogo. Vzrok tej slabosti je površnost našega javnega, političnega življenja. Ogromna večina, nad 90 odstotkov prebivalstva, odteguje se javnemu življenju. Čutijo in vedó, da so podložni državi, a le primorani ji služiti z denarjem in životom; vendar se ne čutijo živ in organičen del države ter jih ne zanima njeni obstanek in blagor. Vse naše delovanje prebivalci opazujejo z nezaupnostjo; po celi deželi od Planin do najskejnega kota v Siciliji širi se nezadovoljnost. Če se nenadoma predrugeči vladarstvo in nastopi despotizem ali anarhija, velika večina prebivalstva ostala bo pri tem mrzla, kakor da se stvar ne dotika nje življenja (blagostanja).“ Enako govóre tudi drugi možje, akoravno niso prijatelji cerkve. Spoznali so namreč, da ima papež vendar še mnogo veljave, mnogo več, kakor so si kedaj domišljevali, in da se katoliki zaupljivo ozirajo na svojega vodnika v Rimu. Že mnogo let se laški katoliki odtegujejo volitvam, nad dve tretjini italijanskega prebivalstva ne volite svojih zastopnikov v državni zbor. Življenje je mlačno, in prihodí se večkrat, bolj prav navadno, da se poslanci ne vdeležujejo sej in da zbornica ni sklepna. Današnja podlaga italijanske države je delo manjšine, oligarhija vlada v starodavnem Rimu. Poslanec Arbib, židovskega rodú, priznal je javno v zbornici, da se je Italija porodila v revoluciji in boji: „Vlada je postavna, ker ima moč, da je postavna; toda tako si ne želi dežela. Prava Italija, resnična Italija je na papeževi strani in njemu zaupa. Glejte, v kolikem številu ljudje obiskujejo cerkve, volišča pa so prazna. Kako malo se jih vdeležuje volitev! In zakaj? Ker Vam ne zaupajo, ker Vas smatrajo le kot začasno vlado, ki mora zginiti s pozorišča.“

Veliko je število taci h mož, ki goje sicer liberalne ideje, a spoznajo, da je potrebno sporazumljenje s cerkvijo. Tudi kraljeva biša vedno bolj čuti, da so

ji verni katoliki najtrdnejša podlaga in podpora. Bivši minister Robilant je zastopal v ministerstvu program prijateljstva s papežem. In nekdanji garibaldinec, poslanec Fazzari, je javno v svojem volilnem programu priznal, da hoče podpirati cerkvi prijazno vlado. Sicer je bil edini kandidat, ki je s takim programom stopil med svet, vendar zastopa mnogo drugih, ki se sramujejo javno povedati, kar čutijo v srcu.

Bismark sam dal je vzgled. In če je mogoče v Nemčiji, kjer so katoliki v manjšini, zakaj ne v Italiji, kjer so katoliki v ogromni večini. Kolikor bolj propada veljava italijanske vlade, toliko bolj se Italijani ozirajo na papeža, ki more povzdigniti državo v materijalnem in političnem oziru. Če pa hoče krona ali njena vlada pridobiti katoliško prebivalstvo, mora najprvo s papežem skleniti mir. Dokler ni pogodba sklenjena med Vatikanom in Kvirinalom, potrdile bi indirektno splošnje volitve v državni zbor protipostavno posest nekdanje papeževe dežele. Vprašanje pa je: je-li pogodba mogoča?

Zedinjena Italija noče papežu odstopiti dežele, in papež se svoji pravici ne more odpovedati. Vprašanje o papeževi deželi je sicer le svetno vprašanje, ne zadeva verske resnice. Tudi obstanek katoličanstva v Italiji ni od njega odvisen. Pač pa je pozitivno pravno vprašanje, vprašanje nedotakljivosti posestne pravice, ki povsem nasprotuje modernemu „fait accompli“.

Notranje in vnanje razmere utegnejo italijansko vlado prisiliti, da stopi s sv. stolom v fevdne razmere. Bi pa li hotel laški kralj biti vazal rimskemu papežu? In drugo vprašanje: bi li hotel rimski papež laškemu kralju podeliti svojo deželo kot fevd? V srednjem veku so škofje podeljevali dežele in posestva svetnim knezom. Dandanes pa bi se svet posmehoval taki razmeri. Letni davek bi bil v svetnih očeh srednjeveško breme, obrekovana desetina. Koliko časa pa bi tudi obstala taka pogodba? In vendar je laška vlada z garancijsko postavo dne 13. maja 1871 pripoznala indirektno papeža kot vladarja. Dovolila mu je pravico, sprejemati in potrjevati zastopnike vnanjih držav, zagotovila mu Vatikan, Lateran in vilo Gandolfo ter ponudila na leto 3,225.000 lir.

More pa rimski papež laškemu kralju prepustiti deželo, ktero je pograbil z orožjem? Da so v Va-

tikanu vedno pripravljeni, podati v spravo roko, o tem ne dvomimo. Leon XIII. opominjal je večkrat katolike, naj v časopisih in pri volitvah storé svojo dolžnost ter branijo cerkvene pravice. Tudi v Kvirinalu se trudijo, da pomirijo katolike, ker potrebujejo njihove podpore. S tem laški državniki priznajo, da je Vatikan v Italiji v veliki veljavi in da je potreben mir s papežem. „Denar je svetá vladar“, to géslo velja tudi v Kvirinalu. Ko bi namreč papež kedaj zapustil Italijo ali mesto Rim, pokazala bi se v pravi luči papeževa veljava in nasprotno slabe posledice za deželo. Koliko denarja pusté v Rimu vnanji popotniki; koliko denarja razdelé sv. oče med reveže v mestu in po deželi.

Kdo pa bi moral pričeti delo sprave in mirú? Gotovo le laška vlada, ker ona je pričela nemir, žalila tuje pravice. Radikaleci bi pretili z revolucijo, ker bi pred svetom skušali pokazati svoja liberalna načela. V zbornici bi skoraj gotovo konservativci dobili večino, liberalne stranke bi se spojile v zjedinjeno levico.

Vedno glasneje tirja javno mnenje mir in spravo, vendar se kralj ne bo odločil prej, dokler se ne prepriča, da mu republikanci izpodmikajo tla.

Nagajivec Cankov.

Ruski minister zunanjih zadev, Giers, dobil je od cara Aleksandra III. jako lepe pirhe v podobi sijajnega odlikovanja. Car mu je dal namreč veliki križ reda sv. Vladimirja s prijaznim lastnoročnim pismom, v katerem mu povdarja svojo zadovoljnost z njegovo zunanjo politiko.

Če pomislimo, koliko se je v začetku letošnjega leta pisalo o silni nezadovoljnosti ruskega cara, kako da se mož jezi nad svojim ministrom Giersom, ker mu ta menda vedno odgovarja, da naj Rusija ne hodi v Bolgarijo, da naj car ne trpi daljšega hujskanja na Bolgarskem, ktere ga so ondi ruski plačani agenti napravljali, ter da naj prepusti Bolgarijo sami sebi, naj se odtegne kritičnemu položaju, kakor vé in zná: se moramo vendar vprašati, od kod ta sprememba, od kod kar h krati toli-

LISTEK.

Boj z volkovi.

(Dogodba iz južnih Karpatov, prosto poslovenil y.)

(Dalje.)

„Za koliko časa bi pa še bilo moke?“ prašam.

„K večjemu še za teden dni“, bil je kratek odgovor.

„Toraj ni odlašati; precej jutri grem k bližnjemu sosеду, morda je tudi on v enaki zadregi, če ne, me bo pa vsaj spremljal na trg.“

Ko sva še nekaj govorila, zalaja zunaj pes in po snegu se slišijo konjske stopinje; kdor je tako v samoti, kakor sva bila mi dva z ženo, veste, da sva se oba začudeno pogledovala, kaj neki hoče ta obisk v tako debelem snegu. Prižgem luč in stopim na prosto, da vidim, kdo da je.

Glej ga no! naš bližnji sosed Stojan je prijahal na konji, zraven njega stoji še drugi konj, ki ga je navadno rabil za tovorjenje.

„Dober večer, boter!“ me nagovori, „bom mogel pri vas prenočiti?“

„Bog daj! To pa to! Posteljo si lahko izbereš, kjer hočeš, ali v gorki izbi, ali v hlevu pri konjih, in polenta za večerjo bo precej pripravljena.“

Vesel skoči raz sedla; konja peljeva v hlev, ju dobro preskrbiva s pičo in duri trdno zapahneva. Stopiva v izbo, kjer soseda tudi moja žena pozdravi. Pa vsaj poznate žensko radovednost! Po kratkem pozdravu bilo je njeno prvo vprašanje: „Stojan, kam si pa namenjen?“

„Kam drugm, kot v bližnji trg. Živeža je zmanjkalo družini. Je sicer še drugih drobnarij za zobe domá, pa vsaj veste, če polente ni, človek vedno kaj pogreša. Moram kaj turščine moke nakupiti, da ne bom gledal domá kislih obrazov. Ker je pa samemu človeku malo dolgčas pri tako daljnem potu, sem si mislil, kaj ko bi Šimen bil v enaki potrebi, pojdeva pa oba skupaj in tako bode obema vstrezeno. Po dnevu je veliko prijetneje in varneje popotovati, posebno še v takem snegu, zato sem si mislil: najbolje bode, Stojan, če se na večer oglasiš

pri gozdnem čuvaji, potem že lahko zjutraj na vse zgodaj odrineva. Tako sem tudi storil in tū me imata.“

Da me je to sporočilo zelo razveselilo, si lahko mislite. Zgodaj smo šli k počitku, in zgodaj zjutraj sva bila že na poti. Poldan je ravno zvonilo, ko sva že v trg prijahala. Prva pot je bila, turšice nakupiti, kolikor je vsak menil, da je bo konj lahko v breg nosil. Druga pot pa, turšico nesti v mlin, da bode zjutraj že moka. Vse nama je šlo po sreči. Turšico kupiva še precej po nizki ceni, in mlinar obljubi jutri zgodaj svoje delo izvršiti; nek prijatelj pa naji vzame pod gostoljubno streho. Drugi dan dobiva res moko, nakupiva še drugih malenkostij, se zahvaliva prijatelju za prenočišče, in hajdi v hribe nazaj. Še tisti dan bi bila lahko domá, ko bi Stojana sam peklensček ne bil obsedel. Tako pa sem moral zavoljo svojega soseda prestati na prostem strašno noč, ktere svoj živ dan ne bom pozabil. Kedar se spomnim, kaj sem takrat prestal, me mrzel pot oblije.

Prišla sva bila v zadujo vas. Pot od tam se

košnja prijaznost carova do pristujenega mu Giersa, da mu dá za pirhe tako sijajno odlikovanje? Odgovor na to pač ni težaven. Vse poprejšnje politikanje, v katerem se je car Aleksander kazal kot „Jupiter tonans“ (gromeč bog), ki se pripravlja maličovalske Bolgare v svoji jezi streti in zmleti, ni bilo družega, kakor izmišljena ali vsaj umetno napravljena prevara javnega mnenja, preračunjena spletkat Katkovega v Moskvi in Cankovega v Sofiji, ktera si oba verno sodelujeta z rok v roke. Mogoče, da je car res sam nekaj časa verjel, kar je Moskovski prerok, Katkov, ves čas svetu oznanjeval o zavoženi Giersovi politiki, ali, če je to tudi le nekoliko res bilo, o čemur pa že smemo dvomiti, sedaj ni več! To jasno spričuje Giersovo odlikovanje, ki je ob enem odlikovanje njegove politike, čegar politika in politika Katkovega ste si nasproti kakor noč pa dan. Giers je prijatelj oljke miru, Katkov in njegovi somišljeniki pa nasilstva in vojske in če drugače ne gré, tudi s celo Evropo.

Oziraje se na ta veseli čin v severni Rusiji, že smemo izreči nado, da bo v Bolgariji vendar le Giersova beseda obveljala, ne pa to, kar hočeta Katkov in njegova bolgarska desna roka, nagajivec Cankov Dragan. Kaj je ta človek že vse storil, da bi bil nered v deželi do prave anarchije dvignil, kar bi bilo Rusom moralo dati povod za zasedanje Bolgarije! Podal se je, kakor znano v Carigradu, kjer je o domačinih lagal, kolikor so mu le moči dopuščale, da bi jih spravil ob dobro ime, ki ga imajo današnji domoljubni Bolgari pri poštenih konservativnih ljudeh po celem svetu.

Ko se je sedanje vladarstvo pred nekaj tedni pripravljalo, da bi vzelo nekaj denarja na posodo, kajti brez potrebnega drobiža tudi najboljši državniki na krmilu nič ne opravijo, je bil Cankov prvi, ki je to po moči oviral. Kakor hitro je Cankov Dragan namreč o tem čul, je takoj skočil kvišku, kakor bi ga bil gad pičil, zbobnal hitro sodrgo svojih prijateljev, s katerimi so takoj sklenili resolucijo, oziroma ugovor proti nameravanemu koraku vladarstva, ktero so potem raznim v Carjemgradu izhajajočim, kakor tudi drugim velikim listom poslali, češ: to-le je pravo mneje bolgarskega naroda, kakor ga iz naših ust čujete, ne pa ukrepi vladarjev. Glasi se pa tisti ugovor blizo tako-le:

„Vže je nekaj časa znano, da si bolgarski vladarji s kabinetom vred prizadevajo nekaj denarja na posodo vzeti, s katerim bi ne le državni zaklad zdatno obremenili, temveč bi tudi blagor države za daljšo bodočnost v veliko nevarnost pripravili. Podpisani šteje si zaradi tega v dolžnost, v imenu opozicije, ktero zastopa, upreti se tej nakani, ter koraku, ki bi bil Bolgariji na veliko škodo, glasno in slovesno oporekati. Opozicija misli: 1. da so le tista pisma za deželo veljavna, ki jih izdela postavno veljavna oblast in ki so spisana po duhu, kakor po besedi v smislu postave; 2. da je vladarstvo, ki je sedaj na čelu Bolgarije, nepostavno, ker se je postavilo protipostavno; 3. da so državna pisma, ki jih ta vlada izdaja, za vsako bodočo vlado popolnoma brez pomena. Vsled tega naznanja opozicija s tem vsakemu in vsem, da se ona, če bi prišla danes ali jutri na krmilo, na vse pisma in pogodbe, kar jih bo sedanja vlada sklenila, ne bo prav nič ozirala. (Verjetno.) Opozicijska vlada se tudi ne bo ozirala na postave, ktere bi se sklenile v sobranji od sedanje vlade sestavljenem, ker bi ne imele po-

stavnega potrjenja, temveč bi bile le sklenjene pod vlado strahovanja in groze, ktera si je oblast po sili prilastila.“

Kaj ne, to je domoljub, kteremu bi se človek že na pet korakov do tal odkril, če bi farizeja ne poznal po njegovih delih! Tako pa ni ravno sile in tudi finančni svet, to resolucijo prebravši, se ni zmenil za-njo več, kakor za lanski sneg. Cankov očita sedanjemu kabinetu, da nima postavnega značaja, brez tistega pa ne pravice, postavno veljavna pisma sklepati. Poglejmo, če je to res. Če se prav spominjamo, in mislimo, da se ne motimo, porodil se je sedanji bolgarski kabinet v naročji tistega ministerstva, ki se je sestavilo ob času, ko je imel še Cankov Dragan vlado v rokah. Če je toraj kabinet nepostaven in neveljaven, je bila tudi tadanja Cankova vlada nepostavna in neveljavna, kar pa oče Dragan ne bo kaj rad slišal ali celo sam priznal, da je bilo res tako.

Kako pa je s posojilom, kterega nameravajo napraviti? Sobranje ga je odobrilo. Kakošno je to sobranje? Dragan pravi, da nepostavno, kakor je nepostavno vse, kar ni z nagajivim Draganom v zvezi. In kakor nalašč, volilo se je tudi to sobranje tedaj, ko je še Cankov Dragan na krmilu stal. Tako puhli so toraj ugovori velikega hujskača tam doli na Balkanu, kteremu noč in dan ni družega mar, kakor to, kako bi svojo domovino, nesrečno Bolgarijo prej ko prej spravil v prezgodnji grob, na kterem bi se kozaški konji pasli. Dobro je, da taki glasi ne prodirajo navadno oblakov. Bolgarska bo denar na posodo dobila, če bo zadosti varnosti posojevalcu ponudila, naj Cankov Dragan ugovarja, kakor hoče. Modra in v pravem pomenu domoljubna sedanja vlada bo že vedela, kaj in kako ukreniti, da pride do zaželjenega namena. Saj ji je iz vsakega koraka videti, da je vse njeno postopanje edino le na blagor države obrnjeno. Skrb za blagor dežele vidi se ji tudi iz vsega njenega dejanja. Ravno sedaj, ko je bil pred nekaj dnevi god bivšega kneza Aleksandra Battenberga, praznovali so ga po vsi deželi z velikem navdušenjem in so ob tej priliki hotli tudi kneževino združeno z Iztočno Rumelijo ali kakor se sedaj imenuje, z južno Bolgarijo, oklicati za kraljevino bolgarsko. V Čirpanu se je bil že sestavil v ta namen lasten odbor z geslom: „Bolgarija sama za-se“, in je hotel razpošiljati po vseh mestih okrožnice s pozivom, da naj se obe pokrajini združeni v jedno okličejo za neodvisno kraljestvo s kraljem Aleksandrom Battenberžanom.

Vladarji v Sofiji so pa vse tako prenagljeno domoljubje še ob pravem času zatrli, ker dobro vedó, da sedaj ni ugoden čas za take prekucije, kar so izvestno prav storili. Vremena se morajo še zdatno zjasniti, preden si smejo Bolgari kaj takega sploh upati in potem morajo pa tudi še posebej od Giersa zagotovilo dobiti, da bi jim ruski Aleksander ne potegnil črte čez račun. Če jim Giers reče, da le, potem si že smejo kaj upati, kajti potem tudi car ne bo družega rekel, ker se popolnoma strinja z Giersovo politiko, oziroma se Giers po njegovih migljajih ravna; na Cankovega naj pa nič ne porajajo. Če bi jim pa le ne dal pokoja ter znabiti zopet kako vstajo provzročil, naj ga pa na varno spravijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. aprila.

Notranje dežele.

Dr. Ladislav Rieger se je oglašil proti napadom mladočeskich govornikov pri zadnjem shodu. Govoril je v nedeljo v českem klubu v Pragi, ter trdil mirno in stvarno, da pametni politiki se ne smejo prenaglati v boji za svoje pravice. Čehov ne sme preveč vznemirjati, ker se jim ni izpolnila želja gledé napisov na bankovcih, ker sami tudi ne morejo vsega doseči, kar želé. — V klubu je bil zbran cvet Pražkega mesta.

Pretečeni ponedeljek se je v *Krakovu* vršil slovesen pogreb poljskega pisatelja Kraszewskega. Vreme je bilo sicer neugodno, vendar so se že od jutra shajale trume ljudi v cerkev pijaristov, kjer je začasno ležalo truplo. Krsta je bila pokrita z venci, ktere so poslala raznovrstna društva v Galiciji, na Dunaji, v Pragi, Budapešti, Poznanji, Varšavi, Vratislavi, Odesi in drugod. Vencev je bilo več sto. Dr. Majer, predsednik poljske akademije, je v daljšem in dovršenem govoru povdarjal vsestransko pisateljsko delovanje umrlega Kraszewskega kot romanopisca, novelista, zgodovinarja, kritika, leposlovca in sploh poznatelja leposlovstva. Na to so vzdignili krsto. Mrtvaški spreved je pričela požarna bramba, za njo so se uvrstile deputacije iz Galicije in Pruske Poljske, raznovrstna društva iz galiških mest. V Marijini cerkvi je opravil sv. darilo škof Dunajewski, mrtvaški govor v cerkvi je govoril poslanec Chotkowski. Po vseh ulicah so visele črne zastave, gorel je plin, prodajalnice so bile zaprte. Ljudstva sešle so se velike množice. Truplo so položili v rakev Skalka-cerkve. Pred rakvo sta govorila dr. Szlahtowski in dr. Roskowski. Red je bil vzgleden.

Ogerski državni zbor obravnava sedaj premembo nekterih določil odvetniškega reda; potem pa pride na dnevni red razprava o premembah, ktere je gospodska zbornica naredila pri osnovah o avstro-ogerski carinski in trgovinski zvezi in pri carinskem tarifu.

Kaj se zgodi na *Ogerskem*, ako se po županijah (komitatih) ne izvolijo vladni kandidati? To nam pové odstavljen nadžupan Nikolaj Perezel. Vsi vladi nasprotni ogerski listi prinašajo namreč njegov govor, v kterem kažejo, da ga je vlada odstavila, ker so bile zadnje volitve v tem kraju nepovoljne za vlado. Prvi ga je pozval baron Orezy, da naj dobrovoljno odstopi; ker pa se ni podvizal pokoren biti, odstavila ga je vlada. — Tù bi se pač lahko vprašalo: Zakaj pa ravno sedaj pred volitvami? Svoboda, kakoršna je na Ogerskem, bode kmalo postala v pregovoru. — Volitve se sedaj približujejo, vsaka stranka zbira svoje pristaše. Tudi Saksonec na Erdeljskem so imeli volitveni shod, tam so sklenili držati se programa leta 1872, ker odsihmal se razmere niso prav nič na boljše obrnile. Pomadjaruje se tam, kjer se le količkaj more. V Kolosvaru (Klausenburg) je kulturni (madjarski) zavod, in za ta zavod morajo ljudje plačevati iz takih krajev, kjer ni skoraj prav nič Madjarov. Veliki župani, posebno Banffy, postopajo samooblastno, kajti neomejenim gospodom v takih okoliščinah, pravijo Saksonec, ne gré odjenjevati. Nam se le čudno vidi, da mati Germanija in nje poredno dete „Schulverein“, ne vidi stiske njenih sinov doli v daljni deželi, kamor so jih previdni ogerski kralji zvabili, zatrjuje jim svobodo jezika in samouprave.

Vnanje države.

„P. Lloyd“ pri vsaki priliki piše proti *Črtgortu*. Nedavno je trdil, da papež ni dovolil katoliškim Črnogorcem staroslovenske liturgije v cirilici, ker ti katoliki govoré arbaneški. Ta trditev madjarskega lista izvira le iz nevošljivosti in sovraštva do Slovanstva. Sedaj pa napada Črnogoro zaradi nekega Carigradskega dopisa v Zadru izhajajoči „Srpski List“. Ta namreč piše: „Črnogorsko oboroževanje

počasi vije na goro; kar pred neko hišo Stojan svoja konja ustavi in razjaha.

„Kaj se ti je pripetilo, zakaj si ustavil? ga vprašam.

„Za trenutek je dobro malo oddahniti si. Imava še lepo pot do doma, treba se je okrepčati, in ta gostilničar Ilija ima najboljši slivovec v tej okolici.

Nikoli nisem bil poseben prijatelj žganih pijač, pa mislil sem si, kozarček domačega slivovca ne bo škodil. Stojan se pa nikoli ni branil pijače, posebno še žgane ne; a danes mu je še posebno dišala. Ko poravnava račun in hočeva odriniti, pokazal je slivovec svojo moč. Še svojega krotkega konja Stojan ni mogel zajahati. Zdaj sem bil v pravi zadregi. Videl sem, da ž njim ne morem naprej; samega v vasi pustiti tudi ni kazalo. Kaj bi mi rekel pozneje? Dolgo časa nisem vedel, kaj naj bi bil storil. Zdaj se spomnim svoje žene doma. Obljubil sem jej bil, da zvečer gotovo prideva domú, naj bo le proti mraku večerja pripravljena; če me danes ne bo domú, v kakem strahu bo ona celo noč! Bila sva še le prvo leto poročena in takrat, veste, je vsaka ločitev bridka.

Naj veljá kar hoče, grem pa sam domú, sem sklenil. Priporočim revnega Stojana krčmarju in pojaham dalje. Kako so mi ljudje prigovarjali, naj ostanem tù, sedaj ni varno daleč sam hoditi, mrak bo kmalo nastopil, pot je slaba in nevarnosti velike! Saj so komaj pred par dnevi napravili lov na volkove; ubili sicer niso nobenega. Zveri so se umaknile višje v hribe in ravno včeraj napadlo je nekaj volkov dva popotnika, ki sta jim komaj zbežala v gorsko žago. Tako so me opominjali skrbni Ilijevi, pa pregovoriti me niso mogli.

„Saj sva včeraj ravno to pot prišla doli in nič sumljivega nisva zapazila. Tudi danes ne bo sile. V treh, k večemu v štirih urah, sem tako doma in naj bi si tudi upala kaka zver blizo, imam seboj dvocevko, ki mi ni še z lepo odrekla.“

Tako sem odgovarjal ljudem in se res sam podal na pot brez posebnih skrbi.

Dobro uro že jezdim, nobenega človeka ne srečam, nič sumljivega ne opazim. Dospel sem na vrh prvega hribovja. Od tù naprej se vije ozka, slaba pot na višavo. V dveh urah od tù sem že

lahko doma. — Ko pridem do ozke steze, pustim konja, ki nese dva žaklja moke, naprej; kakor bo on hodil, bom jaz še lažje jahal. Ako me nič ne zadrži, si mislim, dospel bom še pred mrakom vrh strmine, od tam imam le še po planini, lepi prostorni poti, dobre pol ure do svoje kočé. Že sem v duhu gledal svojo dobro ženko, kako veselo me domú došlega pozdravlja.

Kar se spodtakne konj s tovorom ob korenino. Preden vidim, kaj je prav za prav, se konj zgrudi na tla in se zavalí v grapo. Nisem vedel, kako mu je tako hitro zmanjkalo tal pod nogami; pozneje sem spoznal, da je tam voda prst odnesla in tù pa tam skopala globoke luknje. Ker je bilo čez dan gorko vreme, se je sneg tajal, sedaj je pa že malo zmrzovati začelo. Ko bi bil konju precej pomagal vstati, bi bil lahko vso nesrečo odvrnil, tako je pa konj prestrašen začel kopati z nogami, spodrsnil po malem ledu, in sedaj je v grabi z žakeljema moke. Ko pridem v dolino h konju, tresel se je po vsem životu, in ker sta žaklja zdrsnila ž njega, prestrašil se je še bolj in kar umiriti ga nisem mogel. (Dalje prih.)

marsikterega navdaja s strahom. Govorili so že, da je Turčija zaradi oboroževanja v Črnigori storila diplomatske korake. Če pa je Turčija iskala pojasniti ali posredovanja zaradi oboroževanja, ni storila tega iz lastne inicijative, marveč na prigovarjanje nekoga družega. Faktično je Turčija vprašala o oboroževanju črnogorskega zastopnika, g. Bakiča, a note se niso izmenjavale. Bakič je odgovoril, da se Črnogora oborožuje, kakor vse večje in manjše države; oboroževanje pa ne preti nikomur, najmanj Turčiji. Črnogora se ponša do Turčije, kakor Rusija. Rusija živi s Turčijo v prijateljstvu, tako tudi Črnogora. Na zapadu naj se zgodi to ali ono; med Rusijo in Turčijo ne pride do boja, toraj tudi ne med Črnogoro in Turčijo. Črnogorsko oboroževanje ni proti Turčiji, pač pa proti nekemu drugemu. Iz teh besedi sklepa „P. Lloyd“, da je Avstrija „neki drugi“, o čemur pa moramo dvomiti. Kakor druge države, pripravlja se tudi Črnogora, da varuje svojo samostojnost.

Bolgarski pravosodni minister dr. Stojlov je obiskal ogerskega ministerskega predsednika Tiszo, ko se je ta 16. t. m. mudil na Dunaji. Stojlov je pri Tiszi ravno isto zvedel, kakor že prej pri Kálnokyju. Svetoval mu je, naj bolgarska vlada vzdrži v deželi mir in red in se varuje korakov proti postavi ali proti Berolinski pogodbi. — 16. t. m. so bolgarske in rumunske straže ob Donavi bile vznemirjene po strelah z ladije, ki je priplula iz Črnega morja. Na ladiji pa niso bili vstaši, marveč petrolej, kterega je ladija peljala iz Batuma v Srbijo. — Kakor trdijo novejša poročila, ni se treba bati v Bolgariji krvavih vstaj. Sicer se klatijo ob meji tolpe, pa vlada je vse potrebno storila, da odbije nenaadne napade. „Standard“ poroča iz Plovdiva, da hoče bolgarska vlada sicer sklicati sobranje. Poslanci pa ne bodo volili novega kneza in tudi regentom ne podaljšali vladarstva, temveč posvetovali se bodo o novem posojilu. Pri sedanjih okoliščinah bodo Bolgari težko dobili posojilo, ker kapitalisti hočejo imeti varščino za svoj denar. V Bolgariji pa je sedanja vlada od danes do jutri. Kakor čujemo, Angleži ne marajo Bolgarom posoditi denarja, akoravno hoče vlada zastaviti železnico Ruščuk-Varna. Kratko prijateljstvo! Prej pa so ravno Angleži Bolgare najbolj podpihovali proti Rusiji. Zakaj bi ne? Saj jih ni nič stalo.

Iz Sofije se javlja 18. t. m., da je **bolgarski eksarh** nevoljen na metropolita Klementa zaradi njegovega političnega zadržanja. Vsled tega bo morda metropolit prisiljen odstopiti.

Srbska opozicija se je razdelila zaradi notranje in vnanje politike. Narodno liberalci in zmerni radikali so se združili v novo stranko proti skrajnim radikalcem pristajem Rističevim. Nova stranka si ustanovi nov list kot svoje glasilo, ter bo naprednjaški vladni stranki nasprotovala le v stvarnih vprašanjih. — Uradni list je objavil povišanja v armadi in pri ministerstvu vnanjih zadev.

„Nordd. Allgm. Ztg.“ piše gledé odlikovanja **ruskega** ministra Giersa, da hoče car s tem le odobriti in pripoznati dosedanje rusko politiko. Rusija želi miru, in akoravno ni Nemčiji prijazna, vendar je ne sovraži. Francoski časnikarji in sovražniki Nemčije upajo, da se bo med Nemčijo in Rusijo vnela vojska, in Francija bi imela priliko vdariti po Nemčiji. Bismarkov list trdi, da bi bila vojska na škodo Franciji in ne Nemčiji.

Kulturni boj v **Nemčiji** je spravljal na površje dnevnih dogodb dve prikazni, katerih ni nikdo pričakoval, vsaj tisti čas ne, ko je še boj divjal. Prva teh prikazni je, da nihče noče tega boja kriv biti, in nikdo drugi ni začel krutega boja, ki je prusko državo jako oslabil, nego nemški katoliki in njih zastopniki v državnem zboru, namreč slavnoznano središče in njega vodja: Windthorst. Vsaj tako pišejo nemški listi, in Bismark je nedolžen, kakor jagnje, ki je volku vodo kalilo. Bolj žalostna je pa druga prikazen. Znano je, da so sv. Oče svetovali središčni stranki, naj glasuje za septenat. Centrum se je vsled tega ločil v dve stranki; njega udje so glasovali za in proti septenatu. Kaj pa, da mi nikomur ne očitamo, zakaj je tako, a ne drugače glasoval, a to nas močno boli, ko nekateri nemški listi sedaj svete dajejo sv. Očetu. „Germania“ je priobčila več članekov pod napisom: „Papst Leo XIII. ist immer für die Fürsten und Regierungen und gegen die Völker“. Ali niso te besede voda na mlin papeževim nasprotnikom? O ranjkem Piju IX. se govori, da je bil bolj v zvezi z narodi, kakor s knezi, a časi se spreminjajo, in politika papežev v takih stvareh ni verska resnica. Papeži na vzvišenem sedežu vidijo dalje okoli sebe, kakor tisti, ki sede na nizkih stoléh. — Nekak podoben primerljaj najdemo tudi v zgodovini 12. stoletja. Papež Aleksander je bil v zvezi z Lombardi zoper Hohenstavfoveca Friderika I. Lombardi. so zmagali cesarja pri Legnanu. Cesar je prosil miru pri sv. Očetu, in mir je bil sklenjen med obema glavarjema krščanstva, med papežem in cesarjem, a pozneje tudi med cesarjem in Lombardi — Le-ti so bili nejevoljni, zakaj jih ni Aleksander prašal, preden se je s cesarjem pomiril. — Ker so nemški katoliki s svojo vstrajnostjo železnega kancelarja k miru prisilili, njih slava v zgodovini ne bo nič manjša, akoravno sedaj Bismark krivdo od sebe na-nje zvrča. — V boji je pa povsod tako, da bojevniki v prvi vrsti najpred padejo, a oni, ki za njimi stojé, zanjejo slavo in čast.

V **Nemčiji** pričelo se je véera delo v državnem zboru. Največ pozornosti vzbuja cerkvena postava. Gotovo je že sedaj, da bodo poslanci potrdili postavbo, kakor jo je sklenila gospodska zbornica. Konservativci so se dolgo upirali. Njihovo glasilo „Post“ pa naznani, da nočejo Bismarku delati sitnosti. — Dohodki od žganja so proračunjeni na 100 milijonov, ravno toliko pa primanjkuje vojnemu ministru. — „Univers“ poroča, da je Kolinski nadškof dobil od papeža pismo, v katerem mu svetujejo, da se poteguje za cerkveno postavbo.

Italijanska zbornica je 18. aprila pričela zborovanje. V svojem nagovoru povdarja Depretis, da vlada želi miru. Ker pa vse države pomnožujejo svoje vojaške moči, mora tudi Italija skrbeti za svojo čast in veljavo. Pri Dongoli trohne italijanski vojaki, té mora Italija maščevati, toraj energično postopati proti Abisiniji. Vojska pa stane mnogo denarja. Zato hoče vlada zopet vpeljati desetinsko vojaško priklado k zemljiškemu davku, kar bi ji neslo do 20 milijonov. Ker pa bi véliki posestniki v gorenji Italiji vsled tega največ trpeli, namerava vlada povišati carino na žito na tri lire pri meterskem stotu. — Po nagovoru ministra Depretisa naznani zbornični predsednik Biancheri, da odstopi od svojega posla. Depretis, Cairoli in Cavalletto nasvetujejo, da ga zbornica zopet voli predsednikom, kar se je tudi zgodilo. Odesalehi interpeluje vlado zaradi znanih pisanj, kateri je kardinal Jacobini 3. januarja in 21. februarja pisal nunciju v Monakovem. Toscanelli hoče vedeti, kako bo vlada ravnala v cerkvenem vprašanji. Pignatelli in Braganza interpelujeta vlado zaradi afrikanske politike. — „Popolo Romano“ poroča, da pride dosedanji nemški poslanik v Petrogradu, general Schweinitz, za poslanika v Rim. Mogoče je, ker se mu v Petrogradu ni posrečilo, da Rusijo pridobi za nemško politiko.

Iz **Rima** se naznanja, da tam ne vedó ničesa o tem, da bi Ras-Allula prodiral proti Monkulu. Iz Masave se marveč poroča, da je Ras-Allula še zmiraj v Asmari, in da se ne opazuje, da bi se njegova vojna premikala.

Iz **Bombaja** ima „Office“ dné 18. t. m. naznanilo, da hoče emir afganistanski poslati proti vstašem dva pešpolka, dva polka konjice in pa jedno baterijo. Vstaši se hočejo braniti zoper njega do poslednjega moča. — Kako lepa prilika Rusom, da pomagajo zatiranemu (?) rodu, vsaj je od nekdanjih politik ta, da pomagajo slabejšemu proti močnejšemu in na zadnje oba cesarstvu priklopijo. Tako je delal tudi mogočni Rim in prišel do gospodstva svetá.

Iz **Bokhare** se poroča, da so se ministri hoteli vzdigniti zoper khana zaradi njegove ruske politike, katero snuje khan zoper voljo svojega očeta. Zarota je bila ovađena, nekateri so zgubili glave, drugi pa pobegnili v Balk (Baktro). Iz teh kratkih vrstic vidimo, da postopanje Rusov v Osrednji Aziji zbuja domače razprtije in nemire.

Izvirni dopisi.

Iz **Blejske okolice**, 17. aprila. (Dekanijska konferenca.) Na velikonočni torek 12. t. m. zbrala se je častita duhovščina Radovljiške dekanije — razun one iz Gorenjske doline, koja je zaradi velike oddaljenosti drugi dan posebej zborovala — na vabilo prečast. gosp. dekana Jožefa Rozboršeka v Gradu k posvetovanju za vpeljavo „bratovščine treznosti.“

Prečast. gospod dekan otvoril je zborovanje s primernim nagovorom, v katerem je povdarjal potrebo bratovščine posebno za našo dekanijo, koja sama na leto 10.000 gold. žganjarskega davka plačuje. Milo se mora duhovniku, kateri iskreno svoj narod ljubi, v srcu storiti, rekel je gospod govornik, ako vidi, kako posebno Gorenjec vsled špiritovega strupa duševno in telesno propada. Iz lastne skušnje vé, da po nekterih vaseh vse pije nesrečni špirit, pijejo ga nežni otroci, mladenči in dekleta, možje in žene, starčki in starke. Špirit mora biti pri rojstvu, da se ga botri domu gredé navlečejo; brez špirta se tudi pri odprtem grobu izhajati ne more, kajti pijó ga radi pri „vahtarji“ (ki čujejo pri mrličih) in pogrebščinah. Da je častita duhovščina njegove dekanije že dosihmal po svoji najboljši moči zoper strupeno žganjepitje na prižnici in v spovednici delovala, o tem je gosp. govornik prepričan; vendar ga pa danes še posebno veseli, ker se je na njegovo vabilo skoraj polnoštevilno sošla, da spolni željo prevzišnega knezoškofa, ter prične z ustanovo bratovščine treznosti v slednji fari njegove razprošene dekanije. — „Svesti si blagoslova božjega“ — tako je nekako sklenil gosp. dekan — „gremo na težavno delo, ako naš vspeh povsod tudi dovoljen ne bode, nas bode vendar-le navdajala tolažilna zavest, da smo spolnili svojo dolžnost, da smo se po svoji

moči vojskovali zoper grozno strast, koja žuga časno in véčno srečo ljubemu nam narodu ugonobiti.“

Za tem nagovorom pričelo se je dalje stvarno posvetovanje, kterega se je vdeležila večina pričujočih gospodov, n. pr. čč. gg. Jan. Košmelj, Franc Kumer, Matija Zarnik, Janez Tavčar in mnogo drugih. — Vsak gospodov govornikov povedal nam je jasno svoje nazore, marsikteri tudi svoje pomislike, da se bode namreč z novo bratovščino novo težko breme na duhovščino naložilo, da bode zlasti velika težava razvajane moške pridobiti in stanovitne ohraniti; da bode velike modrosti in previdnosti treba, dobiti in vzdržati pravo, zlato, sredno pot. Vsi pa, brez razločka bili smo jedini v tem, da so na vsak način z vpeljavo poskusiti in pričeti mora; vsi smo se s hvaležnim srcem spominjali svojega mil. višjega pastirja, kateri so si s svojim letošnjim izvrstnim pastirskim listom pridobili neprecenljivih zaslug za blagor cele škofije. Nekaj se bode gotovo doseglo — o tem smo prepričani vsi. Ako ne popolnoma zatrla, se bode vsaj omejilo žganjepitje, tega nam je porok molitev toliko nedolžnih otrok, kateri se bodo na prijazno prigovarjanje katehetovo gotovo radi opisali, in iz katerih bode prirastla nova, od mladih nog treznosti rojena generacija.

Konečni sklepi, koje bode gospod dekan knezoškofijstvu sporočili, so sledeči:

1. Ljudstvo naj se v primernih govorih s prižnice, ako mogoče tudi v spovednici in v privatnem občevanji, pripravlja na ustanovo bratovščine, ter se podučuje o njenem blagem namenu. — Vsak dušni pastir sam odloči, kdaj se bode v njegovi fari bratovščina vpeljala; vendar pa je želeli, da se po celi dekaniji kolikor mogoče zaporedoma vpeljava vrši, kar bo gotovo na vernike mogočno vplivalo. — Cerkvena slovesnost mora biti izvanredna in veličastna. Kdor more, naj napravi misijon ali duhovne vaje, kjer ne, si bodo sosedje nasprotno pomagali.

2. Gledé na posebne razmere v naši dekaniji, naj se naprosi preč. knezoškofijstvo, da dovoli dvoje pravil za bratovščino treznosti, bolj lahke za moške, ojestrejša za ženske in mladino. — Možaki naj bi n. pr. slovesno obljubili, da se bodo vselej ob nedeljah in praznikih popolnoma žganja varovali, ob delavnikih pa ne bodo nikdar pili čez natanko določeno malo merico. — Da bi se pri nas moškim špirit popolnoma prepovedal, skoraj ni mogoče, ali pa bi le malo udov dobili, ker je priprosti kmet pri taci slovesnih obljubah natančen. Vsak, kdor naše razmere le količkaj pozná, kdor vé, kako trudapolno je delo po gozdih in gorskih senožetih, bode rad pritrdil, da je toliko časa, dokler nam država druge, enako cené pijače ne preskrbi, špirit za revnega težaka „potreben zlo“.

3. Po nasvetu župnika Jak. Aljaža, se bode na slavno okrajno glavarstvo Radovljiško pisala prošnja, pa bode duhovna in svetna oblast kolikor se pá združeno delala zoper pijančevanje. Kaj namreč svarjenje in prigovarjanje duhovnikov pomaga, ako n. pr. le malo naših krčmarjev hoče vedeti, kdaj se zvečer po postavi kréma zapira, ako je pri marsikterem, morda celo pri očetu županu, tista ura, mesto ob desetih zvečer, še le ob eni zjutraj. Tukaj bode treba večje natančnosti in občutljivih kazni. — Prosilo se bode tudi slav. okr. glavarstvo, da prepové, ali po svoji moči vsaj omeji „vahtanje“ pri mrličih.

Upamo, da se je s temi sklepi vogelni kamen za bratovščino treznosti v naši dekaniji postavil. Da bode do konca tekočega leta celo poslopje postavljeno, v to naj nam pomagata brezmadežna D. M. in njen deviški ženin sv. Jožef!

Z Dolenjskega, 18. aprila. (Cerkvena žegnanja pri podružnicah. — Duhovščini v resen prevdarek!) (Dalje.) Kjer pa Bachus (malik pijancev) v peči kuri, tam sedi V. za pečo, t. j. kjer je pijančevanje, tam je tudi nečistost, kar potrduje sv. Duh sam. Koliko razuzdanosti, koliko greha zoper šesto Božjo zapoved se pri takih prilikah zgodí, o tem vé vsak duhovni pastir in vsak pameten človek povedati. Greh je že, v take nevarne prilike podajati se, pa tudi takim priložnostim priliko dajati.

Pa znabiti kdo poreče: Saj se vse to lahko godí tudi pri farni cerkvi. Res je, da se lahko godí in se žalibog tudi res godí, ali nikdar v toliki meri, kakor takrat, ko je sv. maša v nedeljo ali praznik pri podružnici.

Prvič je sv. maša pri fari že kaj navadnega za mlado in staro, toraj stariši laglje nadzorujejo

svoje otroke; k podružnicam zarad daljave ali težavnejšega pota gré le bolj mlado ljudstvo, stareje pa k farni cerkvi, toraj mnogo manj prilike tukaj, kakor tamkej.

Drugič so stalni krčmarji pri farnih cerkvah vendar-le bolj vestni in pazljivi na svoje dobro imé (kaj pa, da ne vsi — žalibog!), kakor lakomni posestniki vabljenih in zapeljivih pivnic, ki sploh in navadno ne gledajo na pošteno ali nepošteno, ampak da je le pridobljeno.

Tretjič: Peljajo do podružnic bolj skrivne in stranske pota, po od hiš in vasi oddaljenih livadah in gozdih; „svet pa bolj ljubi temó kakor luč“; posledice tega lahko vsak sam vidi in spozná.

Pri takih prilikah godijo se tudi — in to ne redkokrat — pretepi, celó uboji, tako, da je nastala po nekterih krajih slovenskih prislovica, ktero si človek komaj upa zapisati: „Žegnanje ni bilo popolno, ako niso nobenega ubili.“ Prislovica pa je nastala zarad resničnih dejanj, ki so se večkrat ob takih priložnostih ponavljala.

Kako pa vendar to, da se ravno takrat godijo pretepi in uboji? Prav lahko: Podružnice so večinoma bolj ob meji fare. Kedar je toraj pri podružnici sv. opravilo, pridejo k temu tudi iz druge sosedne fare ali morda celó iz dveh ali treh fará, ako podružnica ravno tako lego ima. Mlada kri, že sama ob sebi vreča, tam podkurjena še z vinom ali celó z nesrečnim žganjem, postane še bolj zabavljiva.

Kakor pa zadostuje v slamo ali suho listje mala iskrica, da se vname velik požar, tako je dovolj tudi tukaj ena sama zbadljiva, zabavljiva beseda, ogenj je že v strehi; začne se med fantalini raznih sosesk, posebno raznih župnij, prepir, pretep, ki se končá mnogokrat — z ubojem.

Glejte, taki in enaki so nasledki žegnanj pri podružnicah dandanes. Vselej, v prejšnjih starih časih gotovo ni bilo tako, sicer bi jih katoliška cerkev ne bila niti dovolila, niti gojila.

Spodvija se z žegnanjem pri podružnicah že dopoludanska, gotovo pa popoludanska služba božja.

Mladi ljudje zavijajo takrat, zlasti ker so podružnice veliko premajhne, namesto da bi zunaj lepo molili, če notri prostora več ni, kar naravnost v krčmo, na sosednje pôde ali lope, kjer se popiva, celó gode in pleše še med službo božjo. In taki ljudje ne greše samo s tem, da ne spolnijo druge cerkvene zapovedi, ampak dajejo še pohujšanje ljudem!

Toraj grehi pri podružnici domači! Nerodnosti ob dnevih Gospodovih pa so dvakrat greh, prvič same na sebi, drugič pa, ker oskrunjajo dan — posvečen Bogu.

Domači g. župnik gré popoludne na prižnico, da razlaga svojim ovčicam krščanski nauk — potreben še bolj, kot pridige — ali govoriti mora le golim stenam, le praznim klopém. Tisti, ki so bili zjutraj pri službi božji, morajo ostati večinoma za varha domá, mladih, poduka krvavo potrebnih ljudi pa ni, dasiravno bi bili še lahko prišli! Kje so? So po pivnicah pri podružnici, kjer je bilo danes žegnanje, ali se podtikajo Bog vé kod, od koder se bodo vrnili še le pozno v noč ali še le drugo jutro domú z umazanim telesom, s še bolj pa črno dušo, da se usmili Bogu!

Tako izostane popoludanska, tako tudi večkrat dopoludanska služba božja, kakor sem pokazal poprej, pa če to tudi ne, vsaj namen, ki goni največji del sedanje odraščene mladine na žegnanje, je vse kaj družega, kakor čast božja.

Domače novice.

(Umrl je) sinoči pred 10. uro po dolgi bolezni v 83. letu svoje starosti g. dr. Franc Schiffer. Bil je vitez Franc Josipovega reda, umirovljeni c. kr. profesor medicine, c. kr. zdravstveni svetnik, podpredsednik kranjskega c. kr. deželnega zdravstvenega sveta, častni ud in predsednik društvu kranjskih zdravnikov in častni meščan Ljubljanski. Ranjki je bil po rodu Nemeč, vendar nikoli nasprotnik našemu narodu. Njegova prijaznost in postrežljivost bili ste obče znani. Pogreb bode jutri popoludne ob 5. uri s Turjaškega trga. Naj v miru počiva!

(Profesor Nedved), ki so mu bila unidan okna pobita, si neki prizadeva priti iz Ljubljane na kako

drugo gimnazijo. Prav ima; zagrižen Nemeč za slovensko mladino ni, in ž njim se bodo radovali tudi slovenski učenci, ako se mu spolni njegova želja.

(Poročila se je) danes popoldne v stolnici gosposdičina Marija Gutmanova, hči ranjkega magistratnega svetovaleca Janeza Gutmana, z gospod Karl Wanicchem, kupčijskim pomočnikom pri g. Urbanu.

(S Pivke) se nam poroča, da je včeraj knez Ernst Windischgrätz vstrelil medveda v svojem lovu Golobčevem.

(O koroški kmetijski šoli.) Osrednji odbor koroške kmetijske družbe je dobil nedavno od c. k. ondašnjega deželnega šolskoga sveta vprašanje, da naj mu sporoči, kako je s tistimi mladenči koroške dežele, ki pridejo po dovršeni ljudski šoli v ondašnjo kmetijsko šolo. Ali namreč pridejo zadosti v splošnih vednostih poučeni in pa če znajo zadosti nemški. Dalje naj osrednji odbor izvoli sporočiti, če ni od leta 1870 semkaj pri takih mladenčih znatnega napredka opaziti. Osrednji odbor je rekel, da je s tistimi ljudmi prav zadovoljen, ker so vsi že po več kakor po 16 let stari, kedar se v kmetijsko šolo oglasijo ter se vsled tega tudi prav radi in prav dobro učé, ker se z razumom učé. — Kaj pa pri nas? Ali bi ne bilo dobro kako večjo farno šolo na Gorenjskem, kjer je obilno in lepega polja v toliko razširiti, da bi dobila značaj navadne kmetijske šole, v kateri bi se naša mladina učila in praktično vadila umnega kmetovanja? Dolenjci se bodo lahko posluževali vinarske šole v Grmu pri Rudolfovem,*) ktera je pa Gorenjcem in Notranjem vendarle precej od rok.

*) Za obširno Dolenjsko gotovo premalo.

Vredn.

Telegrami.

Petrograd, 20. aprila. General Šebeko je imenovan na mesto generala Oršewskega pomožnim uradnikom pri ministerstvu vnanih zadev kot načelnik redarjem in poveljnik žendarmerijskega kora.

Rim, 20. aprila. „Osservatore“ imenuje laž, da bi bil papež ministru Puttkamerju obljubil pomoč pri ponemčevanju Alzacije in Lorene.

Madrid, 20. aprila. Napadovalec na Bazaine-a je francoski trgovski agent, imenom Hillairant. Govorí jako razpaljeno. — Bazaine-u obrnilo se je na slabeje. Napadovalec trdi, da je bodalo, kterege se je poslužil, otrovano.

Umrli so:

18. aprila. Amalija Janežič, privatnega uradnika žena, 39 let, Tržaška cesta št. 3, Peritonitis.

Tuji.

18. aprila.

Pri **Mattéu**: Dr. And. Kornhuber, c. k. profesor, z Dunaja. — Emil Kuhm, zasebnik, z Dunaja. — Stuska, Spitz, Odenthal, Paulin in Löwensohn, trgovci, z Spodnje Avstrijskega. — Silvij Fouzari, zasebnik, iz Steinacha. — Bogomir Ehrlich, zasebnik, iz Grada. — Frane Ranzinger, tovarnar, s soprogo, iz Kočevja. — Schwartz, ravnatelj tovarne, iz Litije. — Gust. Ziffer, potovalec, iz Trsta. — Titz, c. k. nadgozdar, iz Gorice.

Pri **Stonu**: pl. P. Pазze, zasebnik, iz Londona. — R. Patzer, trgovec, z Dunaja. — vitez Miroslav Haan, c. k. dvorni svetnik v pok. in vitez Karol Haan, c. k. stotnik konjice, z Dunaja. — Adolf Fischer, trgovec, iz Prage. — Sr. Kovač, tovarnar, iz Inomosta. — Henrik Botte, potovalec, iz Grada. — M. Murschetz, trgovec, iz Ptuja. — Janez Tuječ, krčmar, iz Idrije. — Emanuel Rabritius, inženir, iz Kamnika. — M. Šešeg, posestnik, iz Kranja. — Evgenija Vavken, zasebnica, iz Cirkelja. — Karol Miklavčič, zasebnik, iz Trsta. — Eliza Badovina, trgovčeva soproga, iz Karlova. — Ghiglianovich in Wittenik, dijaka, iz Zadra. — Hartman, zasebnik, iz Opatije. — Rudolf Faber, vojaški vežbanec, iz Karlova.

Pri **Južnem kolodvoru**: Karol Stuzin, tovarnar, iz Ljubna. — Jožef Spinner, potovalec, iz Grada. — V. Blinky, zasebnik, iz Ptuja. — Marija Strasehill, zasebnica, iz Ptuja. — Ferd. Kalčič, posestnik, iz Gorenjskega.

Pri **Virantu**: Janez Lanze, c. k. poročnik, s soprogo, iz Novega mesta. — Pavla Fleš, učiteljica, iz Slavine.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		739.27	+ 4.6	sl. vzh.	jasno	
19. 2. u. pop.		736.74	+ 13.2	sr. zap.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.		737.04	+ 7.6	sl. jzap.	jasno	

Dopoludne prijetno, jasno, popoldne nekoliko oblačno in vetro. Srednja temperatura 9-1° C., za 0-3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

20. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 63 „
4% avstr. zlasta renta, davka prosta	113 „ — „
Papirna renta, davka prosta	98 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ — „
Kreditne akcije	284 „ — „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 30 „

Tržne cene

dné 20. aprila t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 31	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež,	4 87	Surovo maslo, „	— 95
Ječmen, „	4 39	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	2 92	Mleko, liter „	— 8
Ajda, „	4 39	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 71	Telečje „	— 54
Koruza, „	5 04	Svinjsko „	— 60
Krompir, „	2 67	Kostrunovo „	— 36
Leča, „	9 —	Pišanec „	— 67
Grah, „	9 —	Golob „	— 17
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr.	2 85
Maslo, kgr.	1 10	Slama, „	3 08
Mast, „	— 66	Drva trda, 4 mtr.	5 80
Špeh svež, „	— 56	„ mehka, „	4 20

ŽELODČEVA ESENCA

lekarka Piccoli-ja

v Ljubljani.

koje izvrstnost potrjujejo zelo učeni zdravniki in tisočero ljudi, ki so jo rabili; ozdravlja želodčeve in telesne bolezni, posebno pa zaprtje, vrančne in jetrne obolevosti, kakor tudi hemoroide ali zlato žilo, želodčno in prehajalno mrzlico in je najboljšo sredstvo zoper gliste pri otrocih.

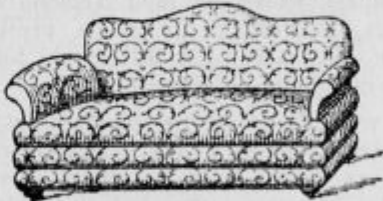
Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Stajarskem, Koroškem, v Primorju, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (1)

40 vedrov

jabolčnika (mošta)

se prodá pri
Jos. Strzelbe nasledniku
v Ljubljani.

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gl.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupecem na deželi pošljem, če želijo, uzore blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (12)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobí jednjasto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valcazorjev trg šte. 5.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani